

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 28. septembra 2015. godine
Ref. br.: RK 844/15

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI185/14

Podnosilac

Zoran Kolić

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Republike Kosovo, PML
125/14, od 8. jula 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija, i
Bekim Sejdiu, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Zoran Kolić iz Lipljana (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa g. Miodrag Brkljać, advokat iz Mitrovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda, PML 125/14, od 8. jula 2014. godine, kojom su odbijeni njegovi zahtevi za zaštitu zakonitosti. Presuda je uručena podnosiocu zahteva 20. avgusta 2014. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar se tiče ocene ustavnosti osporene presude, kojom je navodno povređeno pravo podnosioca na pravično suđenje garantovano članom 31 [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članom 6 [Pravo na pravično suđenje] (1) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) i Konvencije protiv mučenja i drugih okrutnih, nečovečnih i ponižavajućih postupaka ili kazni.
4. Podnosilac zahteva, takođe traži od Suda: „*Da u skladu sa članom 39. Poslovnika o radu Ustavnog suda, održi javnu raspravu jer smatram da je njeno održavanje neophodno radi razjašnjavanja dokaza*“.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava u vezi sa članom 22 [Procesuiranje podnesaka] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilom 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 22. decembra 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 13. januara 2015. godine, predsednik je imenovao sudiju Almiro Rodrigues za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 30. januara 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 29. juna 2015. godine, predsednica Suda je odlukom br. KSH. KI185/14 imenovala zamenika predsednika Ivan Čukalović za člana Veća za razmatranje umesto sudije Kadri Kryeziu, kome je mandat u Ustavnom sudu završen 26. juna 2015. godine.
10. Dana 8. jula 2015. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 11. maja 2012. godine, Okružni sud u Prištini je proglasio podnosioca zahteva krivim za krivična dela i osudio ga kaznom zatvora i novčanom kaznom.

12. Dana 25. septembra 2013. godine, Apelacioni sud je (presuda PAKR 1121/12) delimično usvojio žalbe izjavljene od strane podnosioca zahteva i preinačio presudu Okružnog suda tako što je spojio dva krivična dela u jedno.
13. Nakon toga, 8. maja 2014. godine, njegovi branioci su podneli zahteve za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu. Podnosilac zahteva je, takođe, podneo zahtev.
14. Dva branioca i podnosilac zahteva tvrde: *“Branioci i sam okrivljeni su izneli određeni broj razloga (...), a koji se odnose isključivo na faktičku ocenu predmeta”*.
15. U stvari, odbrana je zasnovala žalbu na tome da se *“Dokazi ne kvalifikuju kao ratni zločini; Nisu postojali dokazi o saizvršilaštvu: Presuda je zasnovana na neprihvatljivim dokazima i prvostepeni sud je prekoračio optužnicu”*.
16. Dana 24. juna 2014. godine, državni tužilac je utvrdio da podnesci odbrane nisu osnovani i da zahtevi za zaštitu zakonitosti treba da se odbace.
17. Dana 8. jula 2014. godine, Vrhovni sud je (presuda PML 125/2014) odbio zahteve za zaštitu zakonitosti podnosioca i njegovih branilaca, kao neosnovane, i potvrdio presude nižestepenih sudova.
18. Vrhovni sud je podsetio braniocima i optuženog da zahtev za zaštitu zakonitosti u skladu sa stavom 2 člana 432. ZKPK nije dozvoljen: *“po osnovu 'pogrešnog ili nepotpunog utvrđenog činjeničnog stanja”* i da *“ne treba se koristiti kao indirektna metoda za dalju žalbu”*.
19. Vrhovni sud smatra: *“Svaki podnesak koji podnesu branioci ili okrivljeni, a koji se odnosi jedino na utvrđivanje činjeničnog stanja neće se razmatrati”*. Pored toga, Vrhovni sud *“nije našao nijednu povredu krivičnog zakona ili procesnog prava”* u odnosu na druge razloge koje je podnela odbrana.
20. Konačno, Vrhovni sud je odlučio: *“Presuda Apelacionog suda je dobro obrazložena, detaljna i dolazi do pravilnog rezultata”*; nije bilo *“razloga da ponavlja nalaze Apelacionog suda”* i *“u potpunosti se slaže sa ocenom koju je iznelo Apelaciono veće”*.

Navodi podnosioca

21. Podnosilac zahteva tvrdi da je osporenim odlukama, navodno, povređeno njegovo pravo na pravično suđenje, garantovano članom 6 [Pravo na pravično suđenje] EKLJP i članom 31 [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje] Ustava.
22. Podnosilac zahteva tvrdi da je njegovo pravo na pravično suđenje povređeno *“zbog načina kako su obavljena ta suđenja”*.
23. U stvari, podnosilac zahteva, u nastavku, tvrdi: *“Potpuno neverodostojni, nepouzdati i nedosledni dokazi, koji nemaju nikakvu snagu ni težinu, ocenjeni su kao dovoljni da se na osnovu istih izvede zaključak o krivici jednog potpuno nevinog čoveka”*.

24. Podnosilac zahteva, u nastavku, tvrdi da je princip pretpostavke nevinosti drastično povređen i da Ustavni sud mora potvrditi ovaj princip.
25. Podnosilac zahteva se, takođe žali da je tokom pritvora bio obeležen na takav način da su svi znali da je on bio ratni zločinac. Kao rezultat toga, on je pretrpeo ozbiljne psihološke traume, koje su ga ometale da se koncentriše na svoju odbranu za predstojeća suđenja. On smatra da je opisana radnja u suprotnosti sa Konvencijom protiv mučenja i drugih okrutnih, nečovečnih ili ponižavajućih postupaka i kazni.
26. Podnosilac zahteva, na kraju, traži od Suda *“Da se dokaže, da je okrivljenom povređeno pravo na pravično suđenje, kao i druga ljudska prava, predviđena Ustavom Republike Kosovo”*.

Prihvatljivost zahteva

27. Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su propisani Ustavom i dalje precizirani u Zakonu i Poslovniku.
28. U tom smislu, Sud se poziva na član 113 [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane] Ustava, koji propisuje:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način”.
[...]

“7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
29. Sud primećuje da je podnosilac zahteva tražio da zaštiti svoja prava pred Okružnim sudom i Apelacionim sudom i da je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu. Dakle, smatra se da je on iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva propisana zakonom Kosova.
30. Pored toga, član 49. [Rokovi] Zakona, propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku”.
31. U tom smislu, Sud primećuje da je poslednji dan roka od četiri meseca za podnosioca pao u subotu, 20. decembra. Međutim, pravilo 27 (f) Poslovnika propisuje: *„Kada se u suprotnom rok završi u subotu, nedelju ili na dan službenog praznika, isti će se produžiti do isteka prvog sledećeg radnog dana”*. Dakle, podnosilac zahteva je mogao valjano podneti svoj zahtev u ponedeljak, 22. decembra.

32. Shodno tome, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena stranka, da je iscrpeo sva pravna sredstva, koja su mu dostupna prema primenjivom zakonu, i blagovremeno je podneo zahtev Sudu.
33. Međutim, Sud, takođe mora uzeti u obzir član 48. [Tačnost podneska] Zakona i pravilo 36 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika.
34. Član 48. Zakona propisuje sledeće:
- “Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.*
35. Pravilo 36 Poslovnika propisuje sledeće:
- “(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev: (d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan”.*
- “(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi: [...] (d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju”.*
36. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je osporenom presudom, koja je u vezi sa presudom P 408/11 Okružnog suda u Prištini od 11. maja 2012. godine i presudom PAKR 1121/12 Apelacionog suda od 25. septembra 2013. godine, povređeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje, garantovano Ustavom i EKLJP.
37. Podnosilac zahteva smatra da su Okružni sud i Apelacioni sud pogrešno utvrdili da su potpuno nepouzdana i nedоследni dokazi dovoljni da se proglasi krivim.
38. U tom smislu, Sud naglašava da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost), navodno počinjenim od strane redovnih sudova ili drugih javnih organa, osim ili u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
39. Dakle, Sud ne može da deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetim od strane redovnih sudova ili drugih javnih organa, jer je njihova uloga, kada je to moguće, da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (Vidi: *mutatis mutandis*, *García Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28. Vidi, takođe: slučaj Ustavnog suda br. KI70/11, podnosioci zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
40. Ustavni sud može samo da razmotri da li su postupci uopšteno i gledano u celini sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (Vidi, *inter alia*: *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. godine).

41. U tom smislu, Sud primećuje da je podnosilac zahteva asistiran od strane svojih branilaca u postupku i da su sudovi pažljivo pregledali sve dokaze i detaljno obrazložili svoje odluke.
42. Štaviše, Vrhovni sud je smatrao da ne može uzeti u obzir zahteve za zaštitu zakonitosti koji se odnose na činjenično stanje i nije mogao da utvrdi povredu krivičnog ili procesnog prava u pogledu na druge razloge koje je podnela odbrana.
43. Pored toga, Vrhovni sud je zaključio da je presuda Apelacionog suda dobro obrazložena, detaljna i dovodi do pravilnog rezultata i u potpunosti se slaže sa obrazloženjem datim od strane navedenog suda.
44. U takvim okolnostima, Ustavni sud smatra da je postupak pred Okružnim sudom, Apelacionim sudom i Vrhovnim sudom bio pravičan i dobro sproveden (Vidi: *mutatis mutandis*, *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine) i da podnosilac zahteva nije precizirao kako su članovi Ustava, na koje se pozvao, povređeni kao što je propisano članom 113.7 Ustava i članom 48. Zakona.
45. Pored toga, Sud primećuje da je Vrhovni sud odbacio zahtev podnosioca za zaštitu zakonitosti, obzirom da prema stavu 2 člana 432. ZKPK, takav zahtev nije dozvoljen "*po osnovu 'pogrešnog ili nepotpunog utvrđenog činjeničnog stanja'*".
46. Sud smatra da podnosilac zahteva nije precizno pojasnio kako je i zašto takva odluka Vrhovnog suda povredila njegova prava i slobode za koje tvrdi da su navodno bile povređene.
47. Pored toga, podnosilac zahteva nije izgradio i dokazao slučaj u vezi sa "*bilo kojom povredom krivičnog i procesnog prava*" koje je podneo on ili njegovi branioci Vrhovnom sudu.
48. Štaviše, Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da je bio obeležen kao ratni zločinac tokom pritvora, što ga je ometalo da se koncentriše u pripremi odbranu.
49. Međutim, Sud primećuje da podnosilac zahteva nije pokazao da je pokrenuo tu tvrdnju pred redovnim sudovima ili da su ga te okolnosti sprečile da pripremi svoju odbranu u krivičnom postupku.
50. Dakle, Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio tvrdnju o zlostavljanju, koje je navodno pretrpeo dok se nalazio u pritvoru, i nije podneo nikakav dokaz koji bi mogao da dokaže njegovu tvrdnju.
51. Kao rezime, tvrdnje podnosioca o povredi njegovih prava i sloboda u skladu sa Ustavom i EKLJP nisu održive i nisu dokazane i, stoga, očigledno su neosnovane.

52. Pored toga, podnosilac zahteva je, takođe tražio da bi u skladu sa članom 39 [Pravo na raspravu i odustajanje] Poslovnika, Sud trebao da održi raspravu kako bi se razjasnili dokazi.
53. U tom smislu, Sud smatra da zahtev podnosioca da se održi rasprava ne ispunjava nijedan od uslova predviđenih pravilom 39 [Pravo na raspravu i odustajanje] Poslovnika.
54. Štaviše, održavanje rasprave, kako bi se razjasnili dokazi predmeta, bi palo pod jurisdikcijom "suda četvrtog stepena". Kao što je navedeno, Ustavni sud nije "sud četvrtog stepena".
55. Konačno, Sud je već zaključio da je zahtev neprihvatljiv, kao očigledno neosnovan. Stoga, Sud uzima u obzir da pravilo 39 Poslovnika predviđa da "Samo oni podnesci koji su određeni kao prihvatljivi mogu biti predmet rasprave pred Sudom". Dakle, zahtev podnosioca za održavanje rasprave je odbačen.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 29. Zakona i pravilom 36 (1) (d), (2) i 56 Poslovnika, dana 8. jula 2015. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednica Ustavnog suda

Arteta Rama-Hajrizi